

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ

*Кафедра інформаційної політики
Доцент, к.т.н. Шпига Петро Семенович.*

План заняття

- Про дисципліну. Структура. Зміст і завдання дисципліни.
- Про творче завдання (роботу).
- Теоретичний матеріал.

Мета вивчення дисципліни

Набуття

- теоретичних знань,
- умінь та
- практичних навичок

з основ використання та удосконалення технологій електронного урядування.

Структура занять

- Лекції, практичні, самотійна робота, тестування.
- Індивідуальне творче завдання – в друкованому вигляді, електронному вигляді, презентація, захист творчого завдання.
- Електронне спілкування через сайт **zerna.at.ua**

Творче завдання

- Орієнтація на магістерську роботу.
- Демонстрація активності, культури, отриманих знань, умінь, навичок, творчих здібностей.

Пропозиції до творчого завдання

На першу практичну - пропозиції по тематиці:

- Курс, форма навч., спеціальність, прізвище.
- 2-3 варіанти назви;
- Перелік питань (проблем, що потребують вирішення);
- Напрямки (альтернативи) їх вирішення.

Форми творчої роботи

- Три вигляди: друкований, електронний, презентація.
- Друкований і електронний варіанти роботи ідентичні. Уміння готувати документи.
- Презентація: основні положення творчої роботи. Уміння готувати презентацію і захищати свою роботу.

Структура творчої роботи

- Титульна сторінка.
- Зміст.
- Вступ
- Основна частина (>10).
- Висновки.
- Список літератури.
- Додатки.

Структура і зміст основної частини творчої роботи

- Перелік та актуальність проблем, які потребують вирішення.
- Існуючі підходи до вирішення вибраних проблем,
- їхні (підходів) недоліки
- і ваші пропозиції (альтернативи) з обґрунтуванням.

Джерела

- Список літератури – це три частини:
- нормативно-правова література,
- друковані видання,
- електронні ресурси.

План лекції.

- Сучасний світ (умови).
- Сучасні вимоги.
- Питання термінології.
- Головні терміни.
- Сучасні інструменти та методи електронного урядування

Про наш час

- Особливість нашого часу - перехід розвинутих країн світу від постіндустріального до інформаційного суспільства;
- Наслідок - використання ІП, ІТ для вирішення задач управління, прийняття рішень.

Інформаційні технології у системі державного управління

- Інформаційні технології завжди були важливим інструментом системи державного управління.
- До кінця 80-х рр. минулого століття уряди розвинутих країн використовували інформаційні технології для задоволення внутрішніх потреб та управлінських цілей.

Інформаційні технології у системі державного управління

- Стрімке поширення Інтернету та глобальної мережі стало базисом для зміни пріоритетів з внутрішніх управлінських потреб на зовнішні – зв'язки з громадськістю.
- Інтернет поступово перетворився на економічно ефективну платформу для безпосереднього спілкування з громадянами та поширення великих масивів інформації серед громадськості.

Інформаційні технології у системі державного управління

- Сучасні інформаційні технології відіграють дедалі важливішу роль у системі державного управління розвинутих країн.
- Необхідність трансформування державного управління з метою пристосування його до вимог інформаційного суспільства та інформаційної ери.

Інформація - інструмент влади

- Груба сила і насильство довгий час вважалися єдиним знаряддям управління.
- Було відомо: людська психіка сприйнятлива до зображень, слів, запахів тощо.
- Сьогодні інформація у формі пропаганди та агітації стала головним важелем управління людьми.
- Вона майже замінила собою грубу силу, насильство (як не ефективні інструменти).

Про інформаційні технології та інформаційну політику

Президент США Річард Ніксон, виступаючи в РНБ сказав, що він вважає 1 доллар, вкладений в інформацію і пропаганду, ціннішим, ніж 10 долларів, вкладених в створення систем озброєнь. Чому?

ЗМІ як інструмент впливу

ЗМІ фактично контролюють всю нашу культуру, пропускаючи її через свої фільтри, виділяють окремі елементи із загальної маси культурних явищ і надають їм особливої ваги (підвищують цінність однієї ідеї, знецінюють іншу).

Це означає, що сьогодні

- інформація, яка не потрапила в канали масової комунікації (назвіть 1 ,2 ,3, ...), майже не впливає на суспільство.
- Не опублікований закон є недійсним.
- Це справедливо майже завжди, майже в усіх державах.
- Це правило, з якого можуть бути виключення. Теорія катастроф, точки біфуркації.

Умови роботи

- Сьогодні фахівці практично всіх сфер державного управління працюють в умовах інформаційних перевантажень.
- Щоб витримати ці перевантаження – необхідно удосконалити інформаційну політику та інформаційні технології (власні, колективні, державні).

Інформаційні технології

- прискорюють процес прийняття рішень та їх реалізацію,
- вивільняється робочий час,
- з'являється механізм ефективного консультування громадськості щодо державної політики,
- окреслюються нові канали надання громадянам інформації та послуг.

Впровадження інформаційно-комунікаційних інновацій

Процес впровадження ІКІ у державне управління потребує наукових підходів для вироблення:

- концептуальних положень,
- побудови базових теоретичних моделей і
- програмних механізмів
- з урахуванням міжнародного досвіду, а також
- прогнозування результатів і наслідків у процесі їх впровадження та експлуатації.

Важливі питання 1

- Як впливають інформаційні технології на державне управління?
- Як пов'язані електронне урядування, інформаційна політика та інформаційні технології?
- Правові аспекти електронного урядування.

Важливі питання 2

- Тенденції комп'ютеризації та інформатизації.
- Хто займається ІП,ІТ?
- Які є ресурси і що потрібно робити в цій галузі?
- Ваша роль в інформаційній політиці, інформаційному менеджменті установи;
- Боротьба з кіберзлочинністю та ін.

Питання термінології

- Терміни: призначення.
- Терміни “уряд”, “електронний уряд”, “інформаційна політика”, “інформаційна технологія”.
- Ваше розуміння цих термінів?
- Приклади ІТ, ІП в ЕУ.

Уряд України

- Кабінет Міністрів - вища структурна ланка державного управління, на яку покладається практичне здійснення усіх основних повноважень виконавчої влади.

Урядова влада

- повинна бути дієвою.
- Ця здатність залежить від наявності у її системі відповідного ефективно діючого механізму як реальної організаційної сили, опанувавши яку, влада починає управляти суспільними процесами держави

«Електронний уряд» це:

- засіб, за допомогою якого організовується державне управління на основі електронних технологій обробки, передачі й поширення інформації, надання послуг державних органів усіх гілок влади всім категоріям громадян (пенсіонерам, робітникам, бізнесменам, державним службовцям тощо);

«Електронний уряд» це:

- метафора, що означає інформаційну взаємодію органів державної влади і суспільства з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій;
- трансформовані для урядових і державних організацій ідеї електронного бізнесу, в яких уряд виступає як своєрідний корпоративний користувач інформаційних технологій;

«Електронний уряд» це:

- автоматизовані державні служби, основними функціями яких є забезпечення вільного доступу громадян до державної інформації, збір податків, реєстрація транспортних засобів і патентів, надання інформації, укладання угод про постачання необхідних державному апарату матеріалів і оснащення.

«Електронний уряд» це:

- присутність держави в мережі Інтернет;
- використання в органах державного управління інноваційних технологій, зокрема інтернет-технологій (інтранет).

Електронний уряд (e-Government)

- це нова модель державного управління,
здатна зробити відносини бізнесу і громадян з державною владою відкритими і конструктивними та передбачає взаємодію держави, бізнесу і громадян за допомогою інформаційних технологій.

Історичні корені.

- У західному суспільстві ще з феодальних часів суспільні відносини між людьми традиційно оформлялися у формі контрактів – писаних документів.
- Строго визначені процедури – будь-які зміни в правовій системі фіксувалися на папері з усіма реквізитами: печатками і підписами.

Сьогодні для більшості європейців зміни в житті –

це строго регламентовані і письмово зафіксовані зміни-процедури.

З такого підходу логічно виникає ідея автоматизованого керування суспільством за допомогою чітко прописаних і стандартизованих процедур – ідея “електронного уряду”.

Для України

"Електронний уряд" є не просто технологічним рішенням, а концепцією здійснення державного управління як елементу масштабного перетворення суспільства.

Необхідна зміна нормативно-правової бази, освітніх акцентів, принципів формування і витрат бюджету, перерозподіл зон пріоритетної компетенції державних і громадських структур, оновлення та розширення ціннісних парадигм суспільства

В українців є вибір:

**між передовою і
відсталю державою.**

Для перетворень у діяльності державних структур важливою є

- готовність громадян скористатися можливостями інформаційних технологій, оцінити їхні переваги, застосовувати їх безпосередньо у своєму житті, бізнесі, громадській та науковій діяльності, навчанні тощо.

Перетворення у діяльності державних структур України можливі!

- Цей процес має ініціюватися спільно трьома секторами – державним, громадським і бізнесовим.

Модулі електронного уряду

У західному сприйнятті електронний уряд складається з трьох основних модулів (порядок):

- G2C – government to citizens (уряд – громадянам),
- G2B – government to business (уряд – бізнесу),
- G2G – government to government (уряд – урядові),

G2C – організація зворотного зв'язку з громадянами

- З введенням систем G2C громадяни зможуть набагато менше стояти в чергах за типовою інформацією, довідками і формами. Бюджет заощаджує при цьому бюджет, а громадяни – час і свої гроші (за результатами дослідження в штаті Аризона (США) електронне продовження водійських ліцензій коштуватиме у відповідній державній установі вдвічі дешевше).

G2B – відносини державних органів і бізнесу

- Це автоматизація податкових виплат, проведення електронних тендерів на постачання продукції тощо. Уряд Швеції вже пересвідчився, що при переході на електронну систему закупівель економія коштів становить 50%. Система виявилася настільки ефективною, що державними установами Швеції проводиться близько 95% закупівель через електронні канали.

G2G – автоматизація відносин і документообігу між відомствами

G2G – частина об'єднаної інформаційної системи, що забезпечує виконання таких задач:

- керування роботою апарату;
- координація діяльності регіональних управлінь і територіальних підрозділів;
- ведення внутрішнього діловодства.

Основні принципи побудови електронного уряду:

- надання послуг у будь-який момент часу (електронний уряд працює 24 години на добу);
- максимальна простота і прозорість (обслуговує звичайних громадян, а не тільки фахівців);
- єдині технічні стандарти і взаємна сумісність (електронні додатки повинні відповідати принципам єдиної архітектури систем ідентифікації, безпеки, дизайну);
- забезпечення конфіденційності і виконання правил інформаційної безпеки;
- беззастережна орієнтація на думку громадян при реалізації нововведень.

Етапи розвитку електронного уряду

- створюються сайти різних міністерств і відомств;
- з'являються перші елементи інтерактивності;
- поява повноцінної інтерактивності;
- створення об'єднаних порталів різних відомств і служб;
- створення електронної системи державного управління на основі єдиних стандартів та урядового порталу;
- забезпечення інтерактивного зв'язку між владою та громадянами, бізнесом.

Етапи 1,2

- На **першому етапі** створюються сайти різних міністерств і відомств, що містять інформацію про їхню місію і напрямки діяльності. Сайти державних органів, як правило, не підтримуються централізовано і не об'єднуються в єдиний портал.
- На **другому етапі** (сучасний стан в Україні) з'являються перші елементи інтерактивності (наприклад, відправлення питань і одержання відповідей громадян за допомогою e-mail); можна одержувати зразки деяких довідок і форм. Постійно публікуються новини про діяльність державних органів.

Етап 3

- **Третій етап** характеризує поява повноцінної інтерактивності – можливості здійснювати операції (сервіси) в онлайн-режимі, наприклад, сплатити штраф, замовити паспорт, продовжити дію деяких ліцензій і патентів. Така конкретизація роботи електронного правління, що полягає вже не стільки в інформуванні, скільки в обслуговуванні, припускає створення спеціальних сайтів для підтримки цих сервісів не тільки для центральних, але і для міських і навіть районних органів влади.

Четвертий етап -

- створення об'єднаних порталів різних відомств і служб, через які можна здійснювати будь-які види трансакцій, для яких раніше було потрібно звертатися безпосередньо в державний орган.
- Через регіональні портали стає можливою реєстрація підприємств, оформлення фінансових документів, легалізація іноземних документів і т. п.
- З'являються регіональні портали, що поєднують у собі як увесь спектр державних послуг, так і послуги недержавного сектору – підключаються системи електронної комерції, інтернет-банкінгу.

На п'ятому етапі

- проходить створення електронної системи державного управління на основі єдиних стандартів, а також урядового порталу як єдиної точки доступу до всіх послуг – і для громадян, і для бізнесу. Більшість фахівців вважає, що найвищим ступенем розвитку електронної демократії є запровадження електронної системи волевиявлення (електронного голосування).

Далі

- відбувається модернізація системи електронного урядування, готується нова концепція розвитку веб-порталів органів виконавчої влади, яка забезпечить інтерактивний зв'язок між владою та громадянами, бізнесом і зможе надавати цілий ряд послуг.

Висновки

- Електронне урядування – важливий (в сучасних умовах) аспект та інструмент державного управління.

Дякую за увагу!